

ἀρρωστοφαγιά ή, σύνθηθ. ἀρρωστοφαῖα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά. ἀρρουστοφαγιά βόρ. ιδιώμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄρρωστος καὶ τοῦ φαγα ἄρρ. τοῦ ρ. τρώγω.

Ἀδιαθεσία προσποιητή, ἀρρώστια ἐξ ἐλλείψεως ἢ ὑπερβολῆς φαγητοῦ, συνήθως εἰρων.: Ὁ δεῖνα ἔχει ἀρρωστοφαγιά! (εἶναι εὐτραφὴς ἢ ἀρρωστος ἀπὸ πολυφαγίαν). Τί ἔχεις; ἀρρωστοφαγιά; (δὲν ἔχεις τίποτε, δὲν πεινᾷς, ἀλλὰ τρώγεις καλά). Ἐχω ἀρρωστοφαγιά (ἔχω ὄρεξιν νὰ φάγω καλά). Συνών. φαγαρρώστια, ψωμαρρώστια.

ἀρρωστοψήνω ἀμάρτ. Παθ. ἄρρ. ἀρρουστοψήνῃ κα Σάμ. Μετοχ. ἀρρωστοψημένος Εὐβ. (Αὐλωνάρι.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄρρωστος καὶ τοῦ ρ. ψήνω.

Δὲν ψήνω καλῶς: Τοῦ φαγεῖ μας ἀρρουστοψήνῃ κα (ἔμεινεν ἡμίονον) Σάμ. Καρβέλια ἀρρωστοψημένα Αὐλωνάρι.

ἀρρωστινέσκω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄρρωστος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -υνέσκω.

Ἀσθενῶ: Τοῦτο τὸ παιδί οὐλοῦ μοῦ ἀρρωστινέσκει. Ἀλ-λοτετε ὄλο ἀρρωστινέσκα. Καὶ μετβ. κάμνω τινὰ ἀσθενῇ: Μὲ τοῖς φωνέσ σου τὸν ἀρρωστινέσκεις πρὸ πολὺ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρρωσιῶ.

ἀρρωσιῶ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀρρουσιῶ βόρ. ιδιώμ. ἀρρωσιῶ Τσακων. ἀρρουσιῶ Σάμ. ἀουσιῶ Σαμοθρ. ἀρρωσιῶ πολλὰ. ἀρρουσιῶ Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀρρουσιῶ Εὐβ. (Στρόπον.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀρρωσιῶ Θράκ. (Κασταν.) Μεγίστ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Λακων. Λεντεκ. Τριφυλ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ.) κ.ά. ἀρρωσιῶ Εὐβ. (Κύμ. κ.ά.) ἀρρουσιῶ Μακεδ. (Καστορ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀρρωσιῶ Θήρ. Κρήτ. (καὶ ἀρρωσιῶ) ἀρρωσιῶ Πόντ. (Κερασ.) ῥωσιῶ Ἡπ. (Τζουμέρκ.) Ἰων. (Κρήν.) Κύπρ. Νάξ. Τήλ.

Τὸ ἀρρ. ἀρρωσιῶ.

Ἀμτβ. γίνομαι ἀρρωστος, καχεκτικός, ἀσθενῶ, νοσῶ, (α) Ἐπὶ ἐμψύχων ἐνθ' ἄν.: Ἀρρώστησε βαρεῖα. Ὑπόφερα πολλὰ βάσανα καὶ ἀρρώστησα. Ἐφασ ἔφασ καὶ γι' αὐτὸ ἀρρώστησε κοιν. Ἀπὸ τὸν καμὸ του ἀρρωσιῶζει Θήρ. || Παροιμ.

Ἀρρώστησες, ξαρρώστησες, πές πῶς πῆες 'ς τὸ γάμο (ἀπαλλασσόμενος τῆς νόσου δὲν πρέπει πλέον νὰ δυσφορῇς δι' ὅσα ὑπέφερες, ἀλλὰ νὰ χαίρῃς ὅτι διέφυγες τὸν κίνδυνον) Ἰόνιοι Νῆσ. || Ἄσμ.

Σαράντα κλέφτες ἤμαστιν, σαράντα δυὸ νομάτοι, καὶ ὄλοι -ν- ὄρρον ἐκάμαμαν, ὄρρο 'ς τὰ χαμαλιά μας ὅποιος ῥωσιῶσῃ ἀπὸ τ' ἐμᾶς νὰ τὸν βαστοῦν οἱ ἄλλοι Τζουμέρκ. Συνών. ἀρρωσιῶρίζω, ἀρρωσιεύω, ἀρρωστινέσκω, ἀσθενῶ, κακαδεύω. Καὶ μετβ. κάμνω τινὰ ἀρρωστον, γίνομαι αἰτία ν' ἀρρωστήσῃ τις σύνθηθ.: Μ' ἀρρώστησε ἡ πείνα - ἡ φτώχεια. Μ' ἀρρώστησες μὲ τὰ καμώματά σου. Τὸν ἀρρώστησαν τὰ βάσανα κοιν. Τὸ μάτιγμα εἶναι κακό, ἀρρωσιῶναι τὸν ἄνθρωπο Κασταν. || Ἄσμ.

Ὁ μισσεμός σου μ' ἀρρωστεῖ καὶ σὰ δὲ γράμμα λειώνω, μὰ σὰ μάθω πῶς ἔρχεσαι, σὰ ρόδο ξεφιδώνω Κρήτ. (β) Ἐπὶ ἀψύχων πολλὰ. Ἐγινε πολλὴ ζέστη καὶ ἀρρωστήσανε τὰ σπαρτά (ἐκτρίνισαν προτοῦ μεστώσουν) Σῦρ. Ἀρρώστησαν τὰ δοντρικά (παρήγαγον καρποὺς ὀλίγους καὶ καχεκτικούς, ἤτοι μαραμμένους, σκωληκοβρώτους κττ.) Ἀθῆν. Ἀρρώστησαν τὰ κουκκιά Κρήτ. Ἀρρουστήσαν οἱ λιμουνεῖς Λέσβ. Ἀρρουσιῶναι τοῦ νιρὸ (κοκκινίζει ἀπὸ διάφορα μικροσκοπικά φυτὰ ποῦ ἀναπτύσσονται μέσα του) Καστορ.

Μετοχ. 1) Ἀσθενῆς Κεφαλλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Καλόξ.

Φιλότ.) Τήλ.: Καμώνεται πῶς εἶναι ἀρρωστημένος Ἀπύρανθ. Εἶναι ἀρρωστημένος τσαὶ τσοίτεται ὀλόφονος (ἡμιθανής) Καλόξ. || Παροιμ. Σὰν πεινᾷ ἢ ἀλεποῦ, κάνει τὴν ἀρρωστημένη Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Τί νὰ τ' ἀφήσω τὸν ἡχὸ νὰ βασιλέψῃ ὁ ἥλιος ποῦ ἔχω ἄδρα ἀρρωστο, βαρεῖα ἀρρωστημένο Κεφαλλ.

Ἄγουρος πέφτει καὶ ῥωσιῶ βαρεῖα ἀρρωστημένος Τήλ. Ἡ σημασία καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 1541 (ἐκδ. J Schmitt) «πολλὰ τὸ ἐθλίβη λυπηρὰ διὰ τοὺς ἀρρωστημένους | ὅπου τοὺς ἐκατέσφαξαν ἀπέσω εἰς τὰ κρεβάτια». Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀρρωσιῶ. β) Ἀσθενικός, καχεκτικός, νοσηρός, ἐπὶ ἀψύχων κοιν.: Ἀρρωστημένα δοντρικά. Ἀρρωστημένο ἀγγούρι - καρπούζι - πεπόνι κττ. Ἀρρωστημένα σταφύλια - φρούτα. Ἀρρωστημένες ντομάτες. 2) Συνεκδ. ὁ μὴ ἔχων τὴν ιδιάζουσαν ἐαυτῷ ποιότητα ἢ οὐσίαν, συνήθως ἐπὶ τροφῶν Πελοπν. (Αἴγ. Λακων.) κ.ά.: Φαεῖ ἀρρωστημένο (μὴ καλῶς ψημένον ἢ ἀνοστον, ἀηδὲς) Αἴγ. Λακων. Ψωμιά ἀρρωστημένα (μὴ καλῶς ψημένα) Λακων.

ἀρρωσιῶ ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄρρωστος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωσιῶ.

Ὁ ὀλίγον τι ἀρρωστος ἐνθ' ἄν.: Ἀμον ἀρρωσιῶ (μοιάζει, φαίνεται σὰν νὰ εἶναι ὀλίγον ἀρρωστος).

ἀρρώτητα ἐπίρρ. πολλὰ. καὶ Πόντ. (Οἶν.) ἀρρώ-τιχτα Κάρπ. Σύμ. — ΚΠαλαμ. Παράκαιρ. 133 ἀρρώτιγα Πελοπν. (Μάν. Τρίκκ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀρρώτητος.

1) Χωρὶς ἐρώτησιν ἐνθ' ἄν.: Φρ. Ἀρρώτητα καὶ ἀρρή-ματα Οἶν. 2) Χωρὶς ἄδειαν ἐνθ' ἄν.: Μπαίνει ἀρρώτητα. Τὸ πῆρε ἀρρώτητα πολλὰ. Ἀρρώτιχτα μπαίνει-βγαίνει Κάρπ. | Ποίημ.

Μιὰ κορώνα μοῦ τ' ἄγγιξε ἀρρώτιχτα | τ' ἄγγιχτό μου τὸ μέτωπο ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀναρρώτητα 2.

ἀρρώτητος ἐπίθ. πολλὰ. ἀρρώτιγος Πελοπν. (Μάν.) — Λεξ. Δημητρ. ἀρρώτ'γους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. ῥωτητός < ρωτῶ.

Ὁ μὴ ἐρωτηθεὶς ἢ ὁ μὴ ἐρωτώμενος ἐνθ' ἄν.: Ἀρρώ-τητος καταδικάστηκε πολλὰ. Ἀρρώτ'γους ἦσαν αὐτοὶ ποῦ εἶχε τοῦ μπλάρ (μουλάρι) Αἰτωλ. Συνών. ἀναρρώτητος 2.

ἀρσενικάδι τό, ἀμάρτ. ῥσενικάδι Πελοπν. (Ὀλυμπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀρσενικός καὶ τῆς καταλ. -άδι.

Ὁ ὑπερος τοῦ κρομμύου ὁ ὁποῖος φέρει τὰ σπέρματα. Συνών. *ἀρσενίκιν 1.

ἀρσενικάκι τό, ἀμάρτ. ῥσενικάκι Κρήτ. Νάξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀρσενικός καὶ τῆς καταλ. -άκι.

Παιδίον ἄρρεν: Σ' τὸ τσικαλούδι ῥσενικάκι πρέπει νὰ πρωτοπιῇ νερό γιὰ νὰ τὸ κάνῃ ἀρσερό.

ἀρσενικάρις, ἐπίθ. Πελοπν. (Δημητσάν.) Θηλ. ἀρ-σενικαρκὰ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀρσενικός καὶ τῆς καταλ. -άρις.

1) Ὁ γεννῶν τέκνα μόνον ἄρρενα Πελοπν. (Δημητσάν.)

2) Θηλ. γυνὴ ἐρμαφρόδιτος Κύπρος. Πβ. ἀρσενί-κοθ ἢ λυκος.

ἀρσενίκεμα τό, ἀμάρτ. ἀρνίκεμαν Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρσενικεύω, παρ' ὃ καὶ ἀρνικεύω.

1) Τὸ νὰ ὀργᾷ τις πρὸς συνουσίαν ἐνθ' ἄν. Συνών. καύλα. 2) Τὸ νὰ εἶναι τις ἄτακτος, ζωηρός Πόντ. (Χαλδ.)

